

نخبگان علم و عمل ایران (۸)

ملا اسماعیل اصفهانی
مدرس الهی سده سیزدهم
در «حوزه فلسفی اصفهان»

دکتر سیدمصطفی محقق داماد
عضو پیوسته و رئیس گروه مطالعات اسلامی فرهنگستان علوم

ای عنبرین فضای صفاهان ز من درود بر خاک مُشکبیزِ تو و آب زنده رود
بر آن مُرّوجانِ شریعت که از خدای گوئی همیشه وحی بر ایشان رسد فرود
(ادیب الممالک فراهانی)

۱. سال ۲۰۰۰ میلادی، به پیشنهاد رئیس جمهوری اسلامی ایران و رئیس سازمان کنفرانس اسلامی «سال گفتگوی تمدن‌ها» نام گرفته است؛ و ایران اسلامی با پشتوانه تمدنی ژرف خویش، یکی از ارکان تعیین کننده سمت و سوی این گفتگوها به شمار می‌رود. هم از آن‌رو که تکیه بر میراثی کهن و باستانی دارد، و هم از آن جهت که در میان ملل مسلمان گیتی، بیشترین سهم را در زایش و ترویج علوم گوناگون، و تربیت عالمان صالح و انتقال دانش‌های آنان، و بخصوص فلسفه الهی و حکمت متعالیه، داشته است. در این روزها، همگان شاهد برپائی «همایش جهانی حکیم صدرالمتألهین شیرازی» بودند، و بالعیان دیدند که چگونه دانشمندان ۴۰ کشور جهان، بر سرِ خوان گسترده صدرائی، با صمیمیت و یکرنگی، گرد هم آمدند و یکسوی و یکدل به پایش تعالیم و آموزه‌های آن حکیم الهی، پرداختند.

به هوش باشیم، و بدانیم که ما گوهرهای نفیس و گرانبها، همچون صدرا، بسیار داریم. و می‌توانیم افکار آنان را به عنوان ارزشمندترین هدیه بشری و تمدنی، به جهانیان عرضه داریم.

بی‌گمان، یکی از لوازم گفتگو، عدم تعصب و تحجر است! و آفت آن، واپس‌گرایی و جزم‌اندیشی! پس، بر ماست تا با ارج نهادن به میراث کهن فرهنگی - ملی خود، با نصب‌العین قرار دادن وحی الهی و آموزه‌های پیامبر عظیم‌الشأن و امامان گرامی و ارجمندمان (ع)، و با همنوایی با کلام آسمانی «فبشّر عباد الذین يستمعون القول فیتبعون أحسنه»، و کریمه اعجاب‌انگیز «ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنه و